

קצת חנה

קינה על חנה

ושבעת בניה

במוגר בית כמנהג קהילת צפרו

לע"נ מרת יקוט אלבז בת סולטנה ע"ה

נלב"ע ז' אלול תשס"א

ת.נ.צ.ב.ה.

זיכרון ומורשת

מעשה חנה ושבעת בניה מתרחש בימיו של אנטיוכוס
הרשע, לזכר המעשה נכתבה הקינה שנאמרת בליל
תשעה באב.

תיכף אחרי תפילת ערבית בליל ט' באב נתאספנו כל
המשפחה המורחבת בביתה של אמא, יושבים על
הרצפה ואומרים את הקינה "קצת חנה" בלשון מוגרבית
בקול ורוח הולמים, כמנהג קהילת צפרו.

כך נהגנו כל זמן חייה של אמא ע"ה.
נפטרה אמא נפטר המנהג.

יה"ר שבמהרה לא נדרש עוד לקינה זו, כי בא גואל.

יהודה אלבאז

קצת חנה

יא עיבאר סועלא מוחריקא, תצווט בהא פוואדי.
מן הם חנה צדיקה. תהייזת רוחי ונכאדי. כמן
שרדא וכמן דיקא, קאצאת חנה דון עדאדי.

חצרא חצרא פי פרד גדוייא תקרחת חנה בשבעה משוייא

וילי בלויל עלא מא זראלהא. ונזדר עליהא חזאני,
סבע אולאר כאנו אילהא, מלאח צורה לכל עיוני,
ודבחהום לעדו חדהאח ותכבבטו מתל זרייאני,
ולמקרוחא מרמיא ובדמהום הייא מטלייא. חצרא...

שמעו יא סאדאת קצתהום, ומאדא זרא
ביהום, קיסר פי סנסלא גיידהום, הומא בסבעה פי
חזר אומהום, וטלב מנהום כרוז דינהום, יאך יבדדלו
איסם רבהום, והומא כאנת נייתהום קוייא פעבאדת
אללאה רב לאזלייא. חצרא...

פלחין זבר כבירהום ובדא ביה, וצאר יגויה בטיב
כלאמו, ונצר עליה עלאם יואתיה, וזאב אצליב
מעבוד קדאמו, וקאל סאיין תריד אילך נעטיה, סזר
לצנאמי ותנאל כראמו, נטק וקאל יא בן להזלייא,
מא נסזר אילו בלבהתייא. חצרא...

אבאדא מא נסזר לכסבא יאבסא, ואלא נבדדל
ישם כלאקי שמע ישראל מא ננסא, ואלא תקטע

בסיף ענקי, אם נהו דינך יא בן למנדוסא, לא דין
אלא דין אנקי, פלחין סארעוה יא מואלייא ודבחוה
בצפרא הנדייא.
חצרא...

פלחין נארא לכוה אתאני, וגללסו עלא כרסי
חדאה, קאללו יא פרך לגזלאני, פיק מן נומך
ונתבאה אידא סזרת לצנאם עייני תרכע אילו
ותצללי חדאה, יאתך הללא מן דהבייא ובנתי אילך
כאדם מעטייא.
חצרא...

מא נבגי נרכע ואלא נסזר, אילא לרב לעאלמינא,
אמנת ביה וליה נעבד. הווא ארחים ארחימנא,
לפרייר אעמיד אעצים לזוואד, הווא רזאנא ומוגיתנא
כאלק לעלוייא וספלייא מן דון אזרה ובלא
אזרייא.
חצרא...

ראוודו אסלטאן חתא עייא, ואלא זבר פיה
מצאצא, וכתרת אדרהבאן קד ורראה, חמד כאלקו
ורבו כא עצאה פלחין נארא לדבבאה אתאה לויל
בלויל עלא מא קאצא, וחנה בראסהא מחנייא
לבשת גרארא מתנייא.
חצרא...

אדעא בתאלת אביאצ'ו, ועלא מנבר קד גללסו,
קאללו חכם צנאמי עבדו, וזעל ידרך עלא ראסו, מן
דהב ולפרדא נתין תקבדו, ומן כיאר לחריר אנתי

תלבסו, וטלב ותמננא עלייא ונעטיך יא דאו
תרייא.
חצרא...

כאווי אדמאג צאח לסלטאן, אובדא יעאירו
בליסטהארא, קאלו יא קרעת אשיטאן מאלך
וצלטנתך כללהא כצארא, כאפר באללה חמק
וזהלאן, תחסב תרום דניא לגדארא, מא תרום
גדוייא ואלא עשוייא.
חצרא...

יזי מלך למות אילך גפלא, יסלל רוהך מן זואהא,
כאם לעלקם מעא דופלא, יסקיך ותשרבו בללהתא,
מן בעד צלטנא ולפלאהא, אכלוך אדוד ותסיר
שמאתא, קאל לכאפר קמעו לוצייא, האדא לי
פססר דיני עלייא.
חצרא...

בן אררדא מר רקבתו, ונטק וקאל שמע ישראל,
אומו וכואנו פיה נבהתו, חתא דבחוה ודמו סאייל,
תראמאת עליה אומו ועננקתו ובחרר למות
חכמלהא דלאייל קאלת חנה הנייא הנייא האדא
מה קדרר רבי עלייא.
חצרא...

מליח צורה וזין לקאמא, צאח צלטאן לכוה
ראבע, קאללו גלם ותנאל כראמא, ואלא תדהם
ואלא תפוע, טיע לצנאמי ומשי בסלאמה, נעפו
ענך וכואנך זמיע, פיסאע נבררח פהאר לקדייה
בנין צלטאנתי אילך מעטייא.
חצרא...

חאסא ללאה בכלמא פציחא, מא נעבר גיר מן
אילו תאני, יא קיסר נייתנא צחיחא פי עבאדת
ללאה אלוחדאני, יום לחסאב יום לפדיחא, יבאנו
פעאל זמיע לאינמאני ואלו תרסיני פי נאר מחמיא,
מא נתרך עבאדת ררב לאזליא.
...חצרא...

זאד לכאפר חמיא וחרזא, צאת לדבבאח צממר
כמאמו, פלהין דביח נעזא ואומו ואקפא קדראמו,
קאלת קבלת יא רב אררזא, טלבת מנך תרחמלי
עצאמו, קררבתו אילך קרבן הדיא, קבלו יא רק
לערציא.
...חצרא...

קאל יזיבו לכאמס יא חצרא, וזעלו אתאז עלא
ראסו, ולבבסו, כסווא מכתארא, ואמא ראודו ואמא
סאנמו, קאללו עבר לצנאמי בליסטארא ואלא
תחסמני קודרם זוללאסו, סזד אלו בגיר אניא,
ועבר רבבך בלמכפיא.
...חצרא...

נדק אצעבי בלסאן עאלי, שאחר צאהר דון
כפיא, קאלו אשמע יא סלטאני, חאסא ללאה מא
נפססר אניא, לקלב וללסאן תנין שורכאני, פי
עבארת אללה רב לאזליא, פסך עננך האד לוציא,
מא נעבר רבי בלבהתיא.
...חצרא...

צאח לכאפר לדבבאחינא, וקאל דבחזה דביחא
קציא, פסך לכסוא ותאז פלחינא, ודבחזה דבחא

מעדייא, רוחו משאת מעא צאלחינא, תנעעם פוזנא
אנקייא, וחנה ותנרב בראסהא מערייא, ותקול עזל
יא רבבי עלייא.
...חצרא...

האט לכאפר בזוז לבאקייין, לוולד אססאתת
ולאכור שביעו, לא תכונו כיף כואנכום עאציין, ומן
דבבאה פוזו ונכלעו, באייעו לצנאמי יא שאקייין,
ואידא לא רקאבכום ינקטעו, ואיין חפרתו האד
לוצייא, האעדכום האער אננייא.
...חצרא...

אנא נזעלכום פמקאם אולאדי, ואחד סלטאן
ולאכור אוזירו, תוורתו למוואל בלא עדאדי,
ואילכום יכוו מאל כתיירו, ותמלכו למרון מעא
לבלאדי, ולא יכון לחד נציירו ולכאפר מא אילו
דררייא, לא אוליד ואלא נייא.
...חצרא...

מסרע ואזבוה אהלין אנצאחא, מאלך ועלטנתך
כללהא כצארא, לוכאן פי דינך סי פלאחא, מא
תעטינא עליהא ליזארא, קאל למאתל בקול
לפדאחא, נעלאת אללה עליהא תוארא, מן יביע
זננתו אנקייא, בוסך אדניא למבאקייא.
...חצרא...

תנקקר לכאפר וחרז עליהום, וכטב וכרוז עלא
בררא, ואמר לדבבאה אין יזיהום וידבחהום בזוז פי
מרא, ונדבחו רחמאת אללה עליהום, מעא
למלאאייכא רוחהום סאיירא, קאלת חנה הנניא
הנייא, שבעה אולאדי ללאה הדייא.
...חצרא...

וקפת חנה בליזנאדי, ונצמת קצה ללאה זלילו,
טלבת לכאפר ולקייאדי, אן אמהלו עליהא קלילו,
צאחת וקאלת יא אולאדי, עלמו בקצייתנא
לאברהם כלילו, יצחק תקררב קרבן הדייא, ואנא
סבע אולאדי ללאה הדייא.
חצרא...

סררדת אולאדהא מתל לחיתאן, חדא זמיע כול
אינסאן, צאחת וקאלת יא רחמן לימן עמלת כיה
האר למחאן, נטק לכאפר מן לבוסתאן, יא האיירא
עברי עלא מא כאן, יא חנה תפדאת לקצייא, ועברי
עלא האר למזרייא.
חצרא...

מתל חנה מא כאן יא חוצאר, פעבאדת אללה
וזין לכליקא, מן אוזההא ישרק אננאור תדווי כיה
יאקותא מושריקא, יא עיבאר טמע פיה לכאפר,
וקאל יוזהא בלחקיקא אנדק וקאל יא חורייא, מא
שבהתלך חתתא דמייא.
חצרא...

נטקי יא חנה בזמיע גראדך, אידא תעמאל ליי
מוראדי, וטלב ותמננא במא ראד קלבך, יחדר
פלחין מן זמיע אראדי, והאר למעבוד יכון רבבך,
הווא אוול וסיע גראדי ויכון אזואנא בנייא, ונשרך
מעאך דרייא.
חצרא...

צרעת חנה וואזבת לזנדיק, מותו קבל האדא מא
יזרא, ואס צדיקה בנת צדיק, ענד לכאפר תכון

מהזורא, רבי יקטלני גיר עלא טריק שמע ישראל
בליסטארא, ועטית רוחי ללאה הדייא, אנא וסבע
אולאדי בכלאס אננייא. חצרא...

לא דיין אילא מוסא, יא סעדאית יא מן ינדה ביה,
סאבת עליה אלמאל ונפוסא אללאה יקטלנא
אזמעין עליה, אם נהו דינך יא בז למנדוסא, כאפר
בן כאפר ספיה בן ספיה מא אילך חסנא מא אילך
רזייא, רוחך תכון פי מזבלא מרמייא. חצרא...

האיהאית האיהאית קאל כתפוהא, ובלעדאב קוי
עדבוהא, ולסאנהא ללכלאב תרמיוהא, ומן זנאבהא
קאל זברוהא טראף טראף תקטועא, רוחהא שערא
בשערא כררזוהא, מתל חנה יא מואלייא, יתפככר
ביהא דיין לישר אילייא. חצרא...

טלעת רוחהום ללפצאייל, וסארת פלחין אילא
מכאנהא, האדא מא קאל לקאייל תלאקאית
פלעורסי מעא אולאדהא, באמר אללה לחנין
לזאליל, תממא תדרך זמיע גאראצהא והייא תצוי
מתל אתרייא, חתא לכורסי חנה נקייא. חצרא...

עייטו אללה יגפר דנובנא, ולמות עלא זמיע
מכלוק למרא, ורגבו ללאה יסתר עיובנא ותסהדו
כולכום בליסטארא, ותוחד פי פממנא וקלובנא,

ל לאה לואחיר לי כלאקנא והאדא פע'ל האד
לוצי'א, והייא מן קואעד תורי'א.
חצרא...

טלבו ללאה יתוב עלינא, ויזמענא פי ציון פי
קריב, ויפכנא מן כול גבינא, ויבנילינא בית לקודש
לכריב ויבסע זנאח סתרו עלינא, ויפכנא מן אננאר
אללאהיב, ונראו נקמא פי עדיאננא, ויררנא
לטאעא פי קריב וינזמעו כואננא לכולי'א ישראל
זמאעא נקיי'א.
חצרא...